

WPROWADZENIE

Dr hab. prof. Uniwersytetu Łódzkiego Wanda Błaszczyk – sylwetka naukowca i nauczyciela akademickiego

Kiedy w 1968 roku powierzono mi po raz pierwszy jako „młodemu adiunktowi” funkcję prowadzącej seminarium magisterskie na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego, nie zdawałam sobie sprawy, że ten rodzaj dydaktyki akademickiej był nie tylko dla mnie początkiem wieloletnich doświadczeń.

Było to także nowe doświadczenie, szczególnego rodzaju dotyczące kształcenia w Katedrze, prowadzonej od 1964 roku przez Profesora Jana Zieleniewskiego w ramach powołanej w 1967 roku na Wydziale interdyscyplinarnej specjalności pod nazwą: „Organizacja i zarządzanie”. Na tej specjalności program kształcenia tym różnił się od tradycyjnego, realizowanego na ostatnich dwóch latach studiów ekonomicznych, że adresowany był do wybranych uczestników po ukończeniu drugiego roku ekonomii i trzeciego roku socjologii. Logika kształcenia na tej specjalności jako pewnego „novum” w skali kraju, sprowadzała się przede wszystkim do tego, że ukierunkowywała jego uczestników do roli i funkcji przyszłych zarządzających podmiotami gospodarczymi. (Oczywiście w tamtych latach określenie „menadżer” jako tchnące „zgniłym kapitalizmem” było zakazane).

W grupie mojego seminarium znalazła się szczupła Blondyneczka o nieśmiałym, ciepłym uśmiechu, pełnym życzliwości do „całego świata”. Nazywała się Wanda Alencynowicz, po pewnym czasie zmieniała nazwisko na mgr Wanda Błaszczyk. Pierwsze lata studiów odbyła na kierunku socjologii. Razem z pozostałymi uczestnikami mojego seminarium brawurowo ukończyła studia. Trzeba zaznaczyć, że cztery osoby z tej grupy uzyskały stopień doktora habilitowanego, a jedna dodatkowo tytuł profesora.

Zanim przedstawię drogę zawodową i naukową Wandy Błaszczykowej, od momentu ukończenia studiów, należy chwilę uwagi poświęcić okresowi jej dzieciństwa.

Obecny profesor Uniwersytetu Łódzkiego doktor habilitowany Wanda Błaszczyk urodziła się na tzw. Kresach Wschodnich w miejscowości Raszkutiany, w małej wiosce na terenie obecnej Litwy. W 1958 roku wraz z Rodzicami i dwojgiem rodzeństwa została repatriowana do Polski, gdzie znalazła się na „Ziemiach Odzyskanych” w Dzierżoniowie i gdzie ukończyła szkołę

średnią. Mimo, że większość życia spędziła w Łodzi, Dzierżoniów i zbudowany w nim dom Rodziców jest dla niej zawsze „domem rodzinnym”, do którego często jeździ, zwłaszcza, że w większości roku mieszka tam Jej Matka i znajdują się tam groby Ojca i Brata. Okres życia spędzony na ziemi litewskiej - początki soc-realizmu, trudności i prymitywne warunki życia tam stara się praktycznie wymazać z pamięci.

W 1964 roku ówczesna Wanda Alencynowicz rozpoczęła studia na Uniwersytecie Łódzkim i ukończyła je w 1969 roku z dyplomem magisterskim na omówionej wyżej specjalności, która z naszą Katedrą, oraz pięcioma innymi weszła w skład powołanego w 1994 roku Wydziału Zarządzania UŁ, wydzielonego z Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego.

Jeszcze w ramach poprzedniego Wydziału mgr Wanda Błaszczyk uzyskała stopień doktora nauk ekonomicznych w 1975 roku. Rozprawa doktorska nosiła tytuł: „Służba organizatorska w przemyśle (na przykładzie przemysłu odzieżowego)”, została przygotowana pod kierunkiem doc. dr Walerego Janowskiego, ówczesnego kierownika Katedry Organizacji i Zarządzania. Z czasem wewnątrz Katedry powstały dwa Zakłady do jednego z nich pod nazwą „Zakład Metod i Technik Zarządzania” (obecnie Zakład Metodologii Organizacji i Zarządzania) została tam włączona dr Wanda Błaszczyk. Jej też w 2001 roku przekazałam kierowanie tym zakładem, co realizowała z ogromnym zaangażowaniem do 2013 roku. W tym okresie przygotowała i zaprezentowała Radzie Wydziału Zarządzania UŁ rozprawę habilitacyjną pt.: „Kadra kierownicza polskich przedsiębiorstwa państwowych w warunkach zmian systemu gospodarczego”, wyniku czego uzyskała w 1999 roku stopień naukowy doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu.

Jej książka habilitacyjna odzwierciedla konsekwentnie zainteresowania Autorki człowiekiem w procesie pracy, ze szczególnym ukierunkowaniem na funkcję i rolę kadry kierowniczej w przedsiębiorstwach. Autorka rozpatrywała te zagadnienia w dwóch okresach (prowadząc tzw. badania dynamiczne) przed dokonaniem się zmian systemu polityczno-gospodarczego (lata 1982-1989) oraz w okresie transformacji (lata 1990-1997). Badania realizowane w tak długim przedziale czasu, w którym zaszły nie tylko zmiany polityczne,

ale i społeczno-gospodarcze w całym kraju były ogromnym wyzwaniem dla Autorki, ale i pokonania trudności z praktyczną ich realizacją. W efekcie powstało niepowtarzalne dzieło, w którym dr hab. Wanda Błaszczyk analizowała rolę kadry kierowniczej jako zarządzającej funkcjonowaniem przedsiębiorstw w trudnym okresie powszechnych braków w gospodarce kraju uczestniczenia i kreowania zmiany wewnątrz organizacji ale także w ich adaptowaniu do zmian w otoczeniu.

Dr hab. Wanda Błaszczyk w 2002 roku uzyskała stanowisko profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Łódzkiego i do chwili obecnej realizuje wszystkie

wynikające z tego funkcje. Zanim przejdę do ich omówienia należy przedstawić **podstawową rolę pracownik naukowo-dydaktycznego w Uniwersytecie** jaką jest **współuczestniczenie w tworzeniu nauki**. Widocznym przejawem tego jest autorstwo i współautorstwo:

- a) publikacji książkowych,
- b) publikacji artykułowych,
- c) prowadzenie badań,
- d) promowanie rozpraw doktorskich.

Ad. a) Oprócz omawianej wyżej rozprawy habilitacyjnej należy tu wymienić Jej współautorstwo w publikacjach zwartych:

- Samorządowe grupy pracownicze w zakładzie pracy; PWE; Warszawa 1989.
- Jak zarządzać przedsiębiorstwem w gospodarce rynkowej?; PWE; Warszawa 1989.
- Błaski i cienie współpracy przedsiębiorstw polskich i francuskich; Wyd. UŁ; Łódź 1995.
- Kadra kierownicza polskich przedsiębiorstwa państwowych w warunkach zmian systemu gospodarczego; Wyd. UŁ; Łódź 1999 - *habilitacja*.
- Zarządzanie zmianami. Poszukiwanie ładu w opiece zdrowotnej; Wyd. BORGIS; Warszawa 2005.
- Metody organizacji i zarządzania. Kształtowanie relacji organizacyjnych; WNPWN 2005 - *redaktor naukowy i współautor*.
- La longue Marche. D'un système centralisé à l'intégration dans l'Union européenne - l'Éditions l'Harmattan, Paris 2005.
- Jakość życia. Człowiek w sytuacji pracy ; Wyd. UŁ; Łódź 2007.

Ad b) Opublikowanie 71 artykułów w czasopismach naukowych krajowych i zagranicznych (Francja, Bułgaria, Słowacja, Słowenia, Włochy)

Ad. c) uczestnictwo w zespołach badawczych, ich doświadczenia i osiągnięcia:

- współuczestnictwo w zakresie tematu badawczego „Człowiek i Praca”,
- koordynowanie zadań badawczych z zakresu funkcjonowania lokalnego rynku pracy,
- konsultowanie w zakresie wdrażania zasad zarządzania strategicznego w administracji publicznej,
- realizowanie prac badawczych z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi (w tym: ocena kompetencji kadry kierowniczej), udział w konkursach na stanowiska kierownicze i inne.

Ad. d) Szczególnym zadaniem jest w Uczelniach Wyższych opieka nad rozprawami doktorskimi oraz wypromowanie doktorów. Dr hab. prof. UŁ Wanda Błaszczyk **wypromowała w okresie po habilitacji dziewięciu doktorów nauk**

ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu. Duża część rozpraw doktorskich (7) została opublikowana.

Równie ważną i odpowiedzialną rolą jest rzetelne i kompetentne opracowywanie recenzji rozpraw doktorskich. W tym zakresie **jako recenzent wystąpiła w 14 przewodach doktorskich** (z czego w 3 w Akademii Ekonomicznej w Krakowie, 1 w Uniwersytecie Opolskim, 2 w Politechnice Łódzkiej, 1 w Uniwersytecie Jagiellońskim i 7 w Uniwersytecie Łódzkim).

Jednocześnie prof. Błaszczykowa opracowała **dwie recenzje rozpraw habilitacyjnych** (dla Wydziału Zarządzania Politechniki Łódzkiej i Wydziału ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego).

Występowała jako opiniodawca dla wydawnictw, w przypadku 3 książek i wielu artykułów pracach zbiorowych w Szkołach Wyższych w kraju.

Opracowanie recenzji różnego typu wymaga nie tylko znajomości problemów przedstawionych w treści prac, ale także czasu poświęconego na dokładne zapoznanie się, uczciwą ocenę cudzej pracy i wynikającej z nich dokonań autorów. Tego nie da się zmierzyć wysokością honorariów, ale społeczną odpowiedzialnością za rezultaty cudzej pracy, którą się albo promuje, albo uczciwie krytykuje czy dyskwalifikuje.

Drugą oprócz tworzenia wiedzy rolą pracownika naukowo-dydaktycznego jest **kształcenie młodzieży, czyli dydaktyka akademicka**. Istotna jest tu nie tylko ilość godzin zrealizowanych w działalności edukacyjnej, ale umiejętne przekazanie posiadanej wiedzy, nawiązanie kontaktu ze słuchaczami oraz uczciwe realizowanie programu w ustalonych godzinach.

Dr hab. Wanda Błaszczyk prowadziła wszystkie rodzaje zajęć od ćwiczeń począwszy po wykłady, konwersatoria, seminaria dyplomowe (licencjackie i magisterskie) w macierzystej Uczelni i innych wyższych szkołach, ale także prowadziła szkolenia na rzecz praktyki (wykłady i treningi dla osób pracujących i bezrobotnych).

Sz szczególnie czasochłonnym i odpowiedzialnym zadaniem jest przeprowadzenie egzaminów kursowych i dyplomowych, a także przewodniczenie komisjom na egzaminach dyplomowych (licencjackich i magisterskich). Trudno zliczyć ilość godzin pełnienia takiej funkcji, ale ponieważ było to w ogromnej większości „specjalnością” Prof. Błaszczykowej, to zapewne w niewielkim stopniu odbiega to od ilości rzeczywiście uzyskanych w naszej Katedrze dyplomów. Jest to praca nie tylko obciążająca czasowo, ale odpowiedzialna i nużąca, jeśli występuje w takiej ilości jaką należy Jej przypisać.

Nie będę omawiała funkcji wykonywanych na Wydziale i Uczelni, wynikających ze statusu Samodzielnego Pracownika Nauki. Dr hab. prof. UŁ Wanda Błaszczyk pełniła je z pełnym zaangażowaniem i odpowiedzialnością, począwszy od członka: Rady Wydziału, Członka Senatu w jednej kadencji, Wydziałowego Pełnomocnika Rektora ds. Studiów Zaocznych, członka Komisji Wydziałowych do spraw: Studenckiego Ruchu Naukowego, Rady Naukowej,

Komisji Statutowej UŁ, Komisji do spraw Przewodów Doktorskich itd. itd. Ich realizacja była oceniana i wyróżniana przez Władze Wydziału i Uczelni.

Przedstawione w niniejszym opracowaniu uwagi w niewielkim tylko stopniu są dowodem mojej wysokiej oceny osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych prof. Wandy Błaszczyk, potwierdzonych 45 latami naszej współpracy i przyjaźni. Są także dowodem żalu, że zdecydowała się odejść z pracy zawodowej przed formalnym, płynącym z przepisów prawa obowiązkiem przechodzenia na emeryturę.

Jestem przekonana, że nie tylko w moim, ale i większości członków naszego Zespołu odczuciem, iż Katedra Zarządzania UŁ bez Niej nie będzie już taka sama, gdy zabraknie Jej stałej życzliwości, woli pomocy każdemu: studentom, doktorantom, wreszcie nam wszystkim, z którymi związała całe swoje życie zawodowe. Jest Ona i będzie zawsze wzorem do naśladowania jako serdeczny, przyjazny wszystkim człowiek: uczciwy i odpowiedzialny w swojej pracy naukowej, świetny dydaktyk i wierny w przyjaźni – „Dobry Duch” naszego Wydziału.

*Prof. zw. dr hab. Zofia Mikołajczyk
Katedra Zarządzania, Wydział Zarządzania UŁ*